

ቅሬታን በዘላቂ መፍትሔ

ደስታ ኃይሉ 05-22-18

የመልካም አስተዳደር ችግር አሁንም ጎልቶ እየወጣ ያለ ይመስላል። በተለይም የውኃና የመብራት አቅርቦት መቆራረጥ የተለመደ ክስተት እየሆነ መጥቷል። ምንም እንኳን በርካታ ተቋማት በመልካም አስተዳደር ረገድ የሚታዩትን ችግሮች ለመፍታት የተለያዩ እርምጃዎችን እየወሰዱ ቢሆንም በመብራትና በውሃ በኩል ያለው ችግር በተገቢው መንገድ የተቀረፈ አይመስልም።

በመሆኑም አብዛኛዎቹ ችግሮች ከመልካም አስተዳደር ጋር የተያያዙና የህዝቡን ቅሬታ የሚያባብሱ ስለሆኑ ዘላቂ መፍትሔ መስጠት ያስፈልጋል። ህብረተሰቡም የበኩሉን ድጋፍ ማድረግ ይኖርበታል።

እርግጥ ሀገራችን አረጋግጠዋለሁ ብላ ለተነሳችው የህዳሴ ጉዞ ትልልቆቹ አደጋዎች ከመልካም አስተዳደር ጋር የተያያዙት ሙስና እና ኪራይ ሰብሳቢነት ናቸው። አደጋዎቹን ለመዋጋትና ትግሉን በልማታዊና ዴሞክራሲያዊ እሴት የበላይነት ለመደምደም በርካታ ስራዎችን ማከናወን የግድ በመሆኑ በዕቅዱ ተይዟል።

በተለይም የመንግሥትን ፖሊሲዎችና ፕሮግራሞች ይበልጥ የማስፈጸምና አገልግሎቶችን ለዜጎች በብቃት የማድረስ ዋና ተልዕኮ የተሸከሙት ልማታዊ የፖለቲካ አመራሩና የሲቪል ሰርቪስ የመፍጠር እንዲሁም በሁሉም የአስተዳደር እርከኖች በየደረጃው የሚገኘውን የሰው ኃይል በተከታታይ አጠናክሮ ማብቃት በቁልፍነት የሚከናወን ተግባር እንዲሆን ታቅዶ ስራው ተጀምሯል።

ለመልካም አስተዳደር መስፈን ዋና መሳሪያ የሆነውን የግልፅነትና ተጠያቂነት ሥርዓት በሁሉም መንግስት ተቋማት ለመዘርጋት በሚቀጥለው የዕቅድ ዘመን በፌዴራልና በክልል የመንግስት ተቋማት የዜጎች ቻርተርን በተሟላ ሁኔታ በመተግበር በተቋማት የግልፅነትና የተጠያቂነት አሰራር የበለጠ እንዲጎለብት የሚያስችሉ ስራዎች ይከናወናሉ። በሁለተኛው የልማት ዕቅድ በትግበራ ላይ ያሉት ሁሉም የሪፎርም ፕሮግራሞች በሁሉም የአስተዳደር እርከኖች በተሟላ ሁኔታ እንዲተገበሩና ለውጡ ስር እንዲሰድና ተቋማዊ ባህል እንዲሆን ብርቱ ጥረት እየተደረገ ነው።

በቀዳሚው ዕቅድ ወቅት ኪራይ ሰብሳቢነትንና ሙስናን ከምንጩ ለማድረቅ ይቻል ዘንድ፤ በመሬትና በታክስ አስተዳደር፤ በመንግሥት ፋይናንስና ግዥ አስተዳደር እንዲሁም በንግድ ውድድር ሥርዓት ላይ የተጀመሩት የሪፎርም ሥራዎች የበለጠ ጥልቀት እንዲያገኙና ዳር እንዲደርሱ ብሎም ተቋማዊ ባህል ሆነው እንዲዘልቁ የማድረግ ጥረት ተጠናክሮ ቀጥሏል።

ከታክስ አሰባሰብ ስርዓቱ ጋር በተያያዘም፤ ሥርዓቱን የማሻሻልና በተሟላ ሁኔታ ተግባራዊ የማድረግ ስራዎች ዕውን እንዲሆኑ በትጋት እየተሰራ ነው። በዚህ መሰረት የግብር ከፋዩ ገቢና ንብረት በትክክል የሚታወቅበት እንዲሁም ህጋዊ ዕውቅና እና ጥበቃ የሚያገኝበት ዘመናዊ የመረጃ ሥርዓት ተዘርግቶ ተግባራዊ እየሆነ ነው።

ከመሬት አቅርቦት ጋር በተያያዘም ሰፊ ስራዎች እየተከናወኑ ናቸው። የከተማ መሬትና በመሬቱ ላይ ያለውን ንብረት በዘመናዊ መረጃ ሥርዓት የመመዘገብና የማወቅ፤ በመሬቱ ላይ ማን ምን መብት እንዳለው የተሟላና ወቅታዊ መረጃ የመያዝ፤ ሕጋዊ ዕውቅና እና ጥበቃ እንዲያገኝ የማድረግ ተግባር በተሟላ ሁኔታ እውን እንዲሆን ለማድረግ ጥረት እየተደረገ ነው።

እንደሚታወቀው ሁሉ በማንኛውም ማህበረሰብ ውስጥ የህግ የበላይነት ጉዳይ ጥያቄ ውስጥ የሚገባ አይደለም። እናም የህግ የበላይነትን ለማረጋገጥ በፍትህ አስተዳደር ስርዓቱ ውስጥ ያሉትን ከሙስና እና ከአድልኦ የፀዳ አሰራርን በማስወገድ ተግባሩን ውጤታማ ለማድረግ እየተሰራ ነው።

ታዲያ ይህ ተግባር እውን የሚሆነው በህዝቡ የነቃ ተሳተፎ መሆኑ አይታበይም። እርግጥም የህዝቡ ሁለንተናዊ ተሳትፎ መሆኑ አጠያያቂ አይመስለኝም። የህዝቡ በመልካም አስተዳደር ላይ ተሳተፎ ማድረግ ለውጤታማነቱ ወሳኝ መሆኑ ግልፅ ነው።

በመሆኑም ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በተለይ በመብራትና በውሃ የአገልግሎት አሰታጥ በኩል እየታየ ያለውን የመቆራረጥ ችግር ለመቅረፍ ህዝቡ ከመንግሥት ጋር መስራት ይኖርበታል። ማናቸውንም የመልካም አስተዳደር ችግሮች ያለ ህዝቡ ቀጥተኛ ተሳትፎ መፍታት ስለማይቻል የህዝቡ ድጋፍ በዚህ ረገድም ወሳኝ ነው። ይህ ሲሆን ቅሬታን በዘላቂ መፍትሔ እልባት መስጠት ያስችላል።